

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 35 godz.
Liczebność grupy: 5–6 osób
Opiekun stażu: pielęgniarki z minimum 5-letnim stażem pracy w przedmiotowej dziedzinie, spełniające co najmniej jeden z warunków:
- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa;
  - posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa opieki długoterminowej.

Wykaz świadczeń zdrowotnych wymaganych do zaliczenia na stażu:

1. Rozpoznanie problemów zdrowotnych chorego nieuleczalnie i w terminalnej fazie choroby oraz jego potrzeb biopsychospołecznych i duchowych.
2. Ocena i udokumentowanie bólu przewlekłego oraz podjęcie działań w celu złagodzenia bólu.
3. Monitorowanie objawów choroby nieuleczalnej w terminalnej fazie, współwystępujących ze strony różnych układów i narządów w przebiegu choroby i niepożądanych skutków terapii oraz podejmowanie czynności pielęgniarstkich.
4. Pielęgnacja dostępów dożylnych, podskórnych, zewnątrzoponowych oraz portów donaczyniowych, u pacjentów nieuleczalnie chorych w terminalnej fazie choroby.
5. Obserwacja i pielęgnowanie owrzodzeń nowotworowych, odleżyn, ran i przetok u chorych przewlekle, z niepomyślnym rokowaniem.
6. Obserwacja i pielęgnacja wyłonionych stomii – w tym: tracheostomii, gastrostomii, kolostomii, ileostomii, nefrotomii, urostomii oraz cewnika nadłonowego; dobór sprzętu i środków pielęgnacyjnych oraz zaopatrywanie przetok, u pacjentów nieuleczalnie chorych w terminalnym okresie choroby.
7. Ocena jakości życia przewlekle i nieuleczalnie chorego i podnoszenie skuteczności działań na rzecz poprawy jakości życia pacjentów objętych opieką pielęgniarską.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Wykonanie zadania polegającego na opracowaniu procesu pielęgnowania pacjenta nieuleczalnie chorego.
- Wykonanie świadczeń zdrowotnych wymaganych do zaliczenia.

7. WYKAZ ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH, DO KTÓRYCH JEST UPRAWNIONA PIEŁĘGNIARKA PO UKOŃCZENIU SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO W DZIEDZINIE PIEŁĘGNIARSTWA OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ

1. Rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów przewlekle i nieuleczalnie chorych, formułowanie diagnozy pielęgniarstkiej oraz planowanie, realizacja i koordynacja kompleksowej opieki pielęgniarstkiej, zorientowanej na rozwiązywanie rozpoznanych problemów.
2. Realizacja czynności: pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i edukacyjnych oraz z zakresu promocji zdrowia wobec pacjentów z przewlekłymi zaburzeniami somatycznymi, umysłowymi i psychicznymi oraz zespołami dysfunkcji i zaburzeń w stanie apalicznym.
3. Ocena jakości życia przewlekle i nieuleczalnie chorego oraz pacjenta w stanie apalicznym.
4. Doradzanie choremu przewlekle i jego rodzinie oraz opiekunom w zakresie postępowania pielęgnacyjno-opiekuńczego oraz przygotowania do samoopieki i samopielęgnacji.
5. Ocena ryzyka odleżyn i odparzeń, klasyfikacji odleżyn u osób objętych opieką długoterminową.

6. Pielęgnowanie chorego z trudno gojącymi się owrzodzeniami, ranami i odleżynami oraz przetokami; dobór środków i materiałów medycznych.
7. Monitorowanie cukrzycy u przewlekle chorych.
8. Pielęgnowanie chorego ze stopą cukrzycową.
9. Pielęgnacja kikuta kończyny amputowanej, hartowanie i kształtowanie kikuta w zależności od proponowanego zaopatrzenia ortopedycznego.
10. Doradzanie w zakresie stylu życia, planowania aktywności fizycznej i rozwoju interakcji społecznych chorego przewlekle i niepełnosprawnego.
11. Przeprowadzenie oceny sprawności funkcjonalnej wśród osób w starszym wieku, z wykorzystaniem narzędzi Całościowej Oceny Geriatrycznej.
12. Wykonywanie badania przezskórnego oznaczania wysycenia krwi włośniczkowej tlenem za pomocą pulsoksymetru u pacjentów przewlekle mechanicznie wentylowanych i interpretacja wyników.
13. Pielęgnacja jamy ustnej i odsysanie wydzieliny z jamy ustnej i drzewa oskrzelowego u pacjentów przewlekle mechanicznie wentylowanych oraz w stanie apalicznym.
14. Pielęgnowanie chorego przewlekle z założoną rurką tracheotomijną.
15. Obsługa respiratora oraz wykorzystanie worka samorozprężalnego u pacjentów z przewlekłą niewydolnością oddechową.
16. Stosowanie tlenoterapii i doraźnego podawania tlenu u chorych z niewydolnością oddechową.
17. Żywienie chorego przewlekle oraz pacjenta w stanie apalicznym drogą dojelitową przez zgłębnik nosowo-żołądkowy, gastrostomię lub PEG, lub żywienie chorego drogą pozajelitową.
18. Pielęgnacja dostępu żywieniowego do przewodu pokarmowego oraz żylnego centralnego i/lub obwodowego u pacjentów przewlekle chorych oraz w stanie apalicznym.
19. Ocena stanu świadomości i monitorowanie stanu zdrowia pacjenta w stanie apalicznym.
20. Prowadzenie ćwiczeń ogólnousprawniających w ramach gimnastyki przyłóżkowej.
21. Przeprowadzanie ćwiczeń oddechowych, wykorzystanie elementów masażu oraz metod relaksacyjnych u osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych.
22. Wykonywanie ćwiczeń z zakresu kinezyterapii oddechowej w przewlekłych schorzeniach układu oddechowego oraz w profilaktyce infekcji dróg oddechowych.
23. Stosowanie bezpiecznych technik transferu pacjentów i wykorzystanie sprzętu specjalistycznego.
24. Zalecanie sprzętu pomocniczego i wyrobów medycznych w chorobie przewlekłej i niepełnosprawności.
25. Poradnictwo w zakresie doboru i wykorzystania specjalistycznego sprzętu i urządzeń umożliwiających przewlekle chorym samoobsługę i lokomocję.
26. Dobór i stosowanie środków pielęgnacyjnych i wyrobów medycznych w nietrzymaniu moczu i zaburzeniach wydalania stolca u osób przewlekle chorych.
27. Stosowanie metod terapii zajęciowej na poziomie podstawowym oraz przeprowadzanie treningu umiejętności samoobsługi u pacjentów przewlekle chorych i niepełnosprawnych.
28. Doradzanie rodzinie i bliskim pacjenta przewlekle chorego i niepełnosprawnego w zakresie elementarnej rehabilitacji chorego w warunkach domowych.
29. Świadczenie poradnictwa w zakresie readaptacji osoby z upośledzeniem umysłowym do życia w społeczeństwie oraz korzystania z form rehabilitacji leczniczej, pedagogicznej, społecznej i zawodowej.
30. Zapewnienie bezpieczeństwa podopiecznemu z upośledzeniem umysłowym oraz choremu psychicznie.
31. Prowadzenie poradnictwa w zakresie ochrony zdrowia psychicznego i psychoprofilaktyki w terapii zaburzeń psychicznych i uzależnień.

32. Psychoedukacja chorych z zaburzeniami psychicznymi oraz osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin i opiekunów.
33. W przypadkach uzasadnionych prawnie decydowanie o zastosowaniu przymusu bezpośredniego i nadzorowanie jego wykonania.
34. Ocena i udokumentowanie bólu przewlekłego oraz podjęcie działań w celu złagodzenia bólu.
35. Pielęgnacja dostępów naczyniowych dożylnych, podskórnych, zewnątrzoponowych oraz portów donaczyniowych u pacjentów nieuleczalnie chorych i w terminalnej fazie choroby.
36. Obserwacja i pielęgnacja wyłonionych stomii – w tym: tracheostomii, gastrostomii, kolostomii, ileostomii, nefrotomii, urostomii oraz cewnika nadłonowego; dobór sprzętu i środków pielęgnacyjnych oraz zaopatrywanie przetok u pacjentów nieuleczalnie chorych.

